

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie

LSZ.410.016.02.2015
P.15.091

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie
ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin
T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66
lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P.15.091 – Zapewnienie przez organy administracji publicznej dostępu do jezior stanowiących wody publiczne.
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
<i>Kontroler</i>	Wiesław Kaszak, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 93697 z dnia 25.06.2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Drawsku Pomorskim, ul Obrońców Westerplatte 11, 78-500 Drawsko Pomorskie ¹ .
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Robert Kiryszewski, Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Drawsku Pomorskim ² od 1 lipca 2009 r. (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności³

Ocena ogólna

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli działania PINB w zakresie wykrywania, w latach 2011-2015, samowoli budowlanych na gruntach stanowiących własność Skarbu Państwa⁴, oznaczonych jako jeziora, były niewystarczające. W rocznych planach kontroli Powiatowy Inspektor nie ujmował kontroli dotyczących wykrywania samowoli budowlanych na gruntach Skarbu Państwa stanowiących jeziora, a działania, jakie podjęto w tym zakresie obejmowały jedynie rozpatrzenie 3 skarg. Potrzebę prowadzenia ww. kontroli potwierdzają wyniki oględzin fragmentów linii brzegowych 2 jezior, które wykazały, że na gruntach SP wybudowano 62 obiekty budowlane, w tym 26 urządzeń wodnych, dla których Starosta Drawski nie wydawał pozwolenia na budowę, jak również nie otrzymał zgłoszeń o zamiarze ich wybudowania. W toku oględzin ujawniono także 6 ogrodzeń uniemożliwiających swobodne przejście wzdłuż brzegu jeziora Drawsko, naruszające zakaz grodzenia określony art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo Wodne⁵.

¹ Dalej: PINB lub Inspektorat.

² Dalej: Powiatowy Inspektor.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

⁴ Dalej: SP.

⁵ Dz. U. z 2015 r., poz. 469, dalej: Prawo Wodne.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Działania Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w przypadku stwierdzenia samowoli budowlanej na gruntach Skarbu Państwa stanowiących jeziora.

Opis stanu faktycznego

1. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym z dnia 27 grudnia 2000 r. oraz z dnia 29 listopada 2013 r. do wyłącznej kompetencji Powiatowego Inspektora należało m.in. zatwierdzanie planów kontroli. Plany pracy PINB, w tym plany kontroli sporządzone były na 2013 r., 2014 r. i 2015 r. Brak było planów pracy na 2011 r. i 2012 r. Plany kontroli obejmowały m.in. kontrole obiektów wielkopowierzchniowych, handlowych i użyteczności publicznej, ferm trzody chlewnej.

(dowód: akta kontroli str. 4-9, 50, 262-271)

Powiatowy Inspektor wyjaśnił: *Głównymi kryteriami przy sporządzaniu kontroli planowych przez PINB były zlecone dodatkowe kontrole w ramach akcji zarządzonych przez Główny Urząd Nadzoru Budowlanego i Wojewodę Zachodniopomorskiego. Zlecone kontrole dotyczyły między innymi: obiektów wielkopowierzchniowych, obiektów wypoczynku rekreacyjnego, placów zabaw, obiektów sportowych, obiektów wypoczynkowych i użyteczności publicznej wykorzystywanych do organizacji zbiorowego wypoczynku dzieci i młodzieży w okresie letnim („Bezpieczne wakacje” i „Bezpieczne ferie zimowe”). Ilość planowanych kontroli była sporządzana w sposób losowy. W związku z tym w latach 2011 - 2015 w rzeczywistości PINB przeprowadził zdecydowanie więcej kontroli niż to było zaplanowane w planach kontroli. W sprawie braków planów pracy na lata 2011-2012 PINB wyjaśnił: W chwili obecnej nie mogę znaleźć planów pracy z lat 2011 i 2012. Możliwe, że przez przeoczenie nie zostały sporządzone. Ponadto informuję, że są plany pracy z lat wcześniejszych.*

(dowód: akta kontroli str. 4-9, 50-51, 262-271)

2. W planach pracy na lata 2013 – 2015, Powiatowy Inspektor nie uwzględnił kontroli dotyczących wykrycia samowoli budowlanych, w tym znajdujących się na gruntach Skarbu Państwa stanowiących jeziora będące wodami publicznymi.

(dowód: akta kontroli str. 4-9, 50)

Powiatowy Inspektor wyjaśnił: *W planach pracy PINB nie były zawarte kontrole samowoli budowlanych na gruntach Skarbu Państwa stanowiących jeziora z powodu bardzo dużej ilości innych zadań zarządzonych przez Główny Urząd Nadzoru Budowlanego i Wojewodę Zachodniopomorskiego. W sporządzaniu planów pracy Inspektoratu główny nacisk kładziono na planowanie kontroli obiektów budowlanych pod względem bezpiecznego ich użytkowania. Zakres planowanych kontroli merytorycznych zawsze był dobierany pod kątem bezpiecznego użytkowania obiektów budowlanych, a także możliwości kadrowych i finansowych.*

(dowód: akta kontroli str. 51, 181)

3. PINB w badanych latach sporządzał roczne sprawozdania ze swojej działalności i przedkładał je Radzie Powiatu Drawskiego. Sprawozdania uwzględniały realizację planów pracy oraz działalność statutową, zgodnie z którą PINB udzielał pozwoleń na użytkowanie obiektów budowlanych, przyjmował zgłoszenia oraz zawiadomienia o rozpoczęciu robót budowlanych i zawiadomienia o zakończeniu budowy. Powiatowy Inspektor wydawał decyzje nakazujące rozbiórkę obiektów budowlanych i nakładał grzywny w celu przymuszenia. W 2011 r. nałożył 4 grzywny na łączną kwotę 175 tys. zł oraz 34 mandaty na łączną kwotę 6,75 tys. zł, w 2012 r. - 1 grzywnę na kwotę 8 tys. zł oraz 34 mandaty na kwotę 5 tys. zł, w 2013 r. 45 mandatów na kwotę 6,3 tys. zł, w 2014 r. 2 kary administracyjne na kwotę 20 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 10-48, 50)

4. Planowane kontrole w latach 2013 – 2015 dotyczyły m.in. utrzymania obiektów wielkopowierzchniowych, handlowych i użyteczności publicznej zagrożonych zalegającym śniegiem, kontrole ferm trzody chlewnej, kontrole związane z wykonaniem planów Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia, kontrole strzelnic, kontrole utrzymania obiektów małej architektury na placach zabaw, kontrole utrzymania obiektów wypoczynkowych i użyteczności publicznej wykorzystywanych do organizacji zbiorowego wypoczynku dzieci i młodzieży.

(dowód: akta kontroli str. 4-9, 11-34)

5. Stan zatrudnienia w Inspektoracie według stanu na koniec grudnia każdego badanego roku i 30 czerwca 2015 r. wynosił 6 osób, w tym 2 osoby zatrudnione jako Inspektorzy Nadzoru Budowlanego (Powiatowy Inspektor i 1 Inspektor).

(dowód: akta kontroli str. 54-58)

Wydatki PINB ogółem wynosiły odpowiednio: 288,0 tys. zł, 296,9 tys. zł, 300,3 tys. zł, 276,6 tys. zł oraz 147,9 tys. zł (do 30 czerwca 2015 r.), z tego wydatki bieżące odpowiednio 26,9 tys. zł, 27,7 tys. zł, 27,4 tys. zł, 15,4 tys. zł (do 30 czerwca 2015 r.). PINB w kontrolowanych latach nie dysponował żadnym sprzętem specjalistycznym poza samochodem osobowym.

(dowód: akta kontroli str. 59-70)

Powiatowy Inspektor wyjaśnił: „Stan zatrudnienia pracowników merytorycznych (dwie osoby łącznie z Powiatowym Inspektorem) nie zapewnia realizacji większej ilości kontroli obiektów budowlanych pod kątem przestrzegania i stosowania przepisów ustawy Prawo budowlane. Przy obecnym stanie finansowania i ograniczonymi możliwościami zatrudnienia osób z odpowiednimi uprawnieniami budowlanymi na stanowiskach merytorycznych kontrole są realizowane na granicy możliwości. W związku z powyższym nie prowadzono kontroli pod kątem wykrycia samowoli budowlanych na gruntach Skarbu Państwa stanowiących jeziora. Dla prawidłowego funkcjonowania Inspektoratu konieczne jest zatrudnienie, co najmniej dwóch inspektorów na pełnych etatach, a co się z tym wiąże zwiększenie dotacji celowej (środków finansowych) na działalność PINB”.

(dowód: akta kontroli str. 163)

6. Łączna liczba przeprowadzonych kontroli w poszczególnych latach okresu 2011-2015 (do 30 czerwca) wynosiła odpowiednio: 178, 171, 159, 272, 94, z tego samowoli budowlanych odpowiednio: 55, 33, 17, 63, 27, w tym 2 kontrole (obie w 2014 r.) samowoli budowlanej na gruntach Skarbu Państwa stanowiących jeziora będące wodami publicznymi.

Inspektorat przeprowadził łącznie 834 kontrole doraźne, z tego 285 przeprowadził w wyniku otrzymanych skarg i wniosków oraz 549 przeprowadził z własnej inicjatywy.

(dowód: akta kontroli str. 4-9, 11-34)

Zdaniem Powiatowego Inspektora: *liczba przeprowadzanych kontroli na terenie powiatu drawskiego nie jest wystarczająca. Przyczyną tego jest zbyt małe, niezwiększające się zatrudnienie w PINB przy wzrastającej, co roku liczbie prowadzonych spraw, m.in. związanych z samowolami budowlanymi oraz pogarszającym się stanem technicznym budynków. Aby móc przeprowadzać z własnej inicjatywy więcej kontroli również na gruntach Skarbu Państwa stanowiących jeziora, PINB powinien dodatkowo zatrudnić przynajmniej dwóch inspektorów. W związku z brakami środków finansowych musieliśmy zrezygnować ze zwiększenia zatrudnienia oraz podwyżek wynagrodzeń.*

(dowód: akta kontroli str. 49-50, 181)

7. Za prowadzenie rejestrów skarg i wniosków w Inspektoracie odpowiadały 2 osoby, z tego 1 zatrudniona na stanowisku referenta oraz 1 na stanowisku inspektora. Zarejestrowano wszystkie skargi, które wpłynęły w badanym okresie, łącznie z anonimami. Rozpatrywaniem skarg zajmował się Powiatowy Inspektor oraz pracownik zatrudniony na stanowisku Inspektora Nadzoru Budowlanego. Łącznie w badanym okresie wpłynęły 3 skargi dotyczące samowoli budowlanych na gruntach Skarbu Państwa stanowiących jeziora, z tego: 1 w 2012 r. i 2 w 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 71-74, 79-96, 97)

Skarga z dnia 20 czerwca 2012 r. dotyczyła samowoli budowlanej - pływającego pomostu na jeziorze Lubie. W trakcie kontroli przeprowadzonej przez PINB z udziałem Komendy Powiatowej Policji w Drawsku Pomorskim w dniu 5 lipca 2012 r. ustalono, że pomost został rozebrany. Skarga została załatwiona w terminie tj. zgodnie z art. 237 § 1, 3 Kpa.

(dowód: akta kontroli str. 211-222, 275-286)

Dwie skargi z 2014 r. dotyczyły nielegalnej budowy pomostów drewnianych o powierzchni 22,68 m² i 12,45 m² na jeziorze Wilże (dz. nr 8/3), na wysokości działki przyległej nr 8/2 (gmina Drawsko Pomorskie, obręb Konotop). Skargi zostały złożone przez Burmistrza Drawska Pomorskiego (data wpływu do Inspektoratu 3.01.2014 r.). PINB powiadomił w dniu 22 stycznia 2014 r. Burmistrza Drawska Pomorskiego, Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego, Przedsiębiorstwo Rybackie Złocieniec sp. z o.o. (dzierżawce jeziora Wilże) o przeprowadzeniu oględzin w dniu 6 lutego 2014 r. W trakcie oględzin ustalono, że pomosty były w dobrym stanie technicznym. W dniu 28 marca 2014 r. do PINB zgłosił się pełnomocnik właściciela działki nr 8/2 przyległej do działki jeziora Wilże, który oświadczył, że pomosty istniały przed zakupem przez niego działki i ze względów bezpieczeństwa wykonał ich remont.

Powiatowy Inspektor w dniu 19 września 2014 r. nałożył na Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego⁶, władającego nieruchomościami w imieniu Skarbu Państwa, obowiązek m.in. przedłożenia dokumentów potwierdzających legalność wybudowania ww. pomostów. Do dnia 20 listopada 2014 r. dokumenty nie zostały przedłożone.

Powiatowy Inspektor w dniu 21 listopada 2014 r. wydał 2 decyzje⁷ nakazujące Marszałkowi rozebranie ww. pomostów. Kontrola „w terenie” 6 maja 2015 r. wykazała, że Marszałek decyzji tych nie wykonał.

Do dnia 24 lipca 2015 r. PINB nie podejmował działań w celu wyegzekwowania wykonania nakazu rozbiórki pomostów.

(dowód: akta kontroli str. 97-130)

⁶ Dalej: Marszałek.

⁷ NB.RD.7141-1/5/2014 i NB.RD.7141-1/6/2014.

Powiatowy Inspektor wyjaśnił: *Decyzje nr: NB.RD.7141-1/5/2014 i NB.RD.7141/6/2014 z dnia 21 listopada 2014 r. nakazujące Marszałkowi Województwa Zachodniopomorskiego władającemu w imieniu Skarbu Państwa rozebrać pomost drewniany o pow. 12,45 m² i pomost drewniany o pow. 22,68 m², znajdujące się na jeziorze Wilże na terenie dz. nr 8/3 w obrębie Konotop, gm. Drawsko Pomorskie stały się ostateczne w dniu 08 grudnia 2014 r. Sprawdzenie czy wykonano obowiązki nałożone w w/w decyzjach nastąpiło dopiero w dniu 06 maja 2015 r., ponieważ w okresie zimowym nie można było do nich dojechać drogą polną, która nie jest odśnieżana. Ze względu na warunki pogodowe również wczesną wiosną trudno było tam dojechać, ponieważ samochód osobowy mógł ugrząźć w błotnistym terenie. W związku z tym, że obowiązany nie wykonał obowiązków nakazanych w/w decyzjami w najbliższym czasie zostanie wszczęte odpowiednie postępowanie egzekucyjne. Do chwili obecnej nie było wszczęte postępowanie egzekucyjne wobec obowiązanego z powodu przebywania na urlopie wychowawczym bezpłatnym Pani zajmującej się egzekucją w PINB.*

Ponadto Powiatowy Inspektor wyjaśnił m.in., że obecnie obowiązki dotyczące egzekwowania decyzji wydanych przez PINB prowadzi osobiście i z powodu bardzo dużej ilości prowadzonych innych spraw oraz braku pracowników merytorycznych nie wszczął wobec obowiązanego postępowania egzekucyjnego.

(dowód: akta kontroli str. 261, 289)

8. W ramach działalności statutowej PINB przeprowadził w 2011 r. – 11, w 2012 r. – 6, w 2013 r. - 5, w 2014 r. – 10 kontroli kąpielisk i pomostów. Kontrole te dotyczyły stanu technicznego obiektów zlokalizowanych na kąpieliskach, w tym pomostów.

(dowód: akta kontroli str. 12, 18, 24, 29, 209-210)

9. W badanym okresie Powiatowy Inspektor wydał na podstawie art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane⁸, 3 decyzje nakazujące doprowadzenie wykonanych robót budowlanych do stanu zgodnego z przepisami prawa (działania naprawcze). Żadna decyzja nie dotyczyła legalizacji obiektów budowlanych na gruntach Skarbu Państwa stanowiących jeziora. Powiatowy Inspektor nie wydawał postanowień o wstrzymaniu prowadzonych robót budowlanych wykonywanych bez wymaganego pozwolenia na budowę albo zgłoszenia lub w sposób mogący spowodować zagrożenie bezpieczeństwa ludzi lub mienia bądź zagrożenie środowiska, na podstawie zgłoszenia z naruszeniem art. 30 ust. 1 ustawy Prawo Budowlane, lub w sposób istotnie odbiegający od ustaleń i warunków określonych w pozwoleniu na budowę.

(dowód: akta kontroli str. 184-187)

⁸ Dz. U. z 2013 r., poz. 1409 ze zm.

10. Powiatowy Inspektor wydał łącznie 40 decyzji na rozbiórkę obiektów budowlanych, z tego 2 dotyczyły samowoli budowlanych na gruntach Skarbu Państwa (opisane w punkcie 7 niniejszego wystąpienia pokontrolnego), tj. 2 decyzje dotyczące rozbiórki 2 pomostów na jeziorze Wilże – działka nr 8/3 w obrębie Konotop, gm. Drawsko Pomorskie. Powiatowy Inspektor wydał 6 postanowień legalizacyjnych samowole budowlane, z tego 2 w 2011 r. na łączną kwotę 40 tys. zł i 4 w 2012 r. na łączną kwotę 85 tys. zł. W latach 2013-2015 (I półrocze) Powiatowy Inspektor nie wydawał postanowień o nałożeniu opłaty legalizacyjnej. Żadna z ww. spraw nie dotyczyła samowoli budowlanej na gruntach Skarbu Państwa stanowiących jeziora.

(dowód: akta kontroli str. 205-206)

W ramach kontroli dokonano oględzin brzegów jezior Siecino i Drawsko na wysokości 26 przyległych działek:

1) Jezioro Siecino (11 działek przyległych), obręb Siecino, gmina Ostrowice, działka nr 489/1 – prawa właścicielskie sprawował Marszałek. W trakcie oględzin w dniu 9 lipca 2015 r. stwierdzono, że na gruntach SP stanowiących działkę jezioro (dz. Nr 489/1) zlokalizowano – 16 urządzeń wodnych (pomosty), 1 hangar i 2 szt. schodów drewnianych:

- na wysokości działki 139/6 obręb Cieszyno, gmina Złocieniec zlokalizowano 2 pomosty o konstrukcji metalowej o długości odpowiednio: 33 m i 13,3 m, na wysokości działek nr 140/1, 142 - 1 pomost o konstrukcji metalowej o długości 24,5 m,

- na wysokości działki nr 492/2 obręb Cieszyno, gmina Złocieniec na działce jeziora zlokalizowano 7 pomostów o konstrukcji metalowej o długości od 5,8 m do 6,8 m oraz hangar blaszany o powierzchni 70 m²,

- na wysokości działek nr 33/10, 33/11, 33/12 obręb Siecino, gmina Ostrowice na działce jeziora zlokalizowano 4 pomosty drewniane o długości odpowiednio 16 m, 12,4 m, 11,1 m i 12,6 m. Ponadto na wysokości działki nr 33/10 zlokalizowano schody drewniane o powierzchni 10,6 m² i działki nr 33/11 schody drewniane o powierzchni 4,5 m²,

- na wysokości działek nr 232, 233, 234, 235 na działce jeziora zlokalizowano 2 pomosty drewniane o długości 10,5 m i 11,2 m.

Na działce jeziora na wysokości wszystkich ww. działek nie stwierdzono zagrożeń, które uniemożliwiałyby przejście wzdłuż brzegu jeziora.

(dowód: akta kontroli str. 131-146, 188-200)

2) Jezioro Drawsko (15 działek przyległych), obręb Czaplinek, gmina Czaplinek - działka nr 1 oraz obręb Stare Drawsko, gmina Czaplinek - działka nr 146/1. Prawa właścicielskie sprawował Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu. W wyniku oględzin w dniu 15 lipca 2015 r. stwierdzono 24 urządzenia wodne (23 pomosty, 1 slip), 1 hangar, schody betonowe szt. 5, utwardzenie terenu szt. 6, grodzień szt. 6, 1 budynek oraz obiekt kubaturowy na działce niejeziornej, ale uniemożliwiający przejście wzdłuż brzegu jeziora Drawsko:

- na wysokości działki nr 440/8, na działce jeziora Drawsko zlokalizowano pomost drewniany o długości 30,9 m, schody betonowe szt. 3 o powierzchni odpowiednio 7,4 m², 5,7 m², 9 m², ogrodzenie z furtką na cokole betonowym o długości 9 mb., 1 hangar blaszany o powierzchni 18 m², utwardzenie terenu w formie podmurówki betonowej szt. 2. Ww. ogrodzenie posiadało furtkę, która na dzień oględzin pozostawała otwarta,

- na wysokości działki nr 408, na działce jeziora Drawsko zlokalizowano utwardzenie terenu w formie podmurówki betonowej (slip) oraz na wysokości granicy z działką

sąsiednią nr 409 grodzień na cokole betonowym o długości 7,8 mb, uniemożliwiający swobodne przejście wzdłuż brzegu jeziora,

- na wysokości działki nr 409, na działce jeziora Drawsko zlokalizowano pomost drewniany, 2 szt. schodów betonowych o powierzchni odpowiednio 2,7 m² i 4,5 m², grodzień (opisane powyżej przy działce nr 408),
- na wysokości działki nr 407/2 na działce jeziora Drawsko nie stwierdzono żadnych obiektów, w tym urządzeń wodnych,
- na wysokości działki nr 438, na działce jeziora Drawsko zlokalizowano pomost drewniany w kształcie litery „U” o długości 12,5 m. Nie stwierdzono przeszkód (grodzień) uniemożliwiający swobodne przejście wzdłuż brzegu jeziora,
- na wysokości działki nr 401/3, na działce jeziora Drawsko zlokalizowano pomost drewniany o długości 23,9 m oraz ogrodzenie z pręseł metalowych o długości 9,8 mb. uniemożliwiający swobodne przejście wzdłuż brzegu jeziora,
- na wysokości działki nr 402, na działce jeziora zlokalizowano 5 pomostów drewnianych o długościach odpowiednio: 40 m, 12,4 m, 12 m, 42,2 m, 33,6 m, utwardzenie terenu w formie podmurówki betonowej szt. 3, budynek o powierzchni 86,4 m² oraz ogrodzenie z płyt betonowych o łącznej długości 35 mb., uniemożliwiający swobodne przejście wzdłuż brzegu jeziora,
- na wysokości działki nr 64, na działce jeziora Drawsko (nr 146/1 - obręb Stare Drawsko, gmina Czaplina) zlokalizowano pomost stalowy oraz kładkę drewnianą, pomosty drewniane (szt. 8) o długościach odpowiednio 17,1 m, 24,9 m, 29,9 m, 24,9 m, 27,7 m, 3,4 m, 20,2 m, 26,4 m, utwardzenie terenu oraz ogrodzenie z siatki z furtką (w dniu oględzin otwartą) o łącznej długości 6,3 mb. Przy granicy z działką sąsiednią nr 65 oraz działką jeziora Drawsko (nr 146/1) zlokalizowano obiekt kubaturowy o powierzchni ok. 40 m², który uniemożliwiał przejście brzegiem jeziora,
- na wysokości działki nr 65, na działce jeziora Drawsko zlokalizowano pomost drewniany o długości 19,2 m,
- na wysokości działki nr 66/5, działka jeziora Drawsko nie została zagospodarowana i zagrodzona,
- na wysokości działki nr 66/10, na działce jeziora Drawsko zlokalizowano pomost drewniany (szt. 2) o długości odpowiednio 12 m i 20,7 m, brzeg nie został zagrodzony,
- na wysokości działki nr 118, na działce jeziora Drawsko zlokalizowano pomost drewniany o długości 15,2 m oraz na wysokości granicy z działką 119/1 - ogrodzenie z siatki o długości 5,7 mb., które uniemożliwiałoby swobodne przejście wzdłuż brzegu jeziora,
- na wysokości działki nr 119/1, działka jeziora Drawsko nie została zagospodarowana, poza ogrodzeniem przebiegającym na wysokości granicy z działką 118 (opisanym powyżej),
- na wysokości działki nr 119/2, na działce jeziora Drawsko zlokalizowano pomost drewniany o długości 12 m, brzeg nie został zagrodzony,
- na wysokości działki nr 117, działka jeziora Drawsko nie była w żaden sposób zagospodarowana, brzeg na wysokości tej działki nie został zagrodzony.

(dowód: akta kontroli str. 147-180)

Na gruntach SP stanowiących jezioro Siecino na wysokości działek przyległych wybranych do oględzin nie stwierdzono grodzień uniemożliwiających swobodne przejście wzdłuż brzegu jeziora.

Na gruntach SP stanowiących jezioro Drawsko zlokalizowano 6 grodzień, w tym na wysokości działki nr 440/8 - ogrodzenie z siatki z furtką, na wysokości granicy działek nr 408 i 409 – grodzień metalowe na cokole betonowym, dz. nr 401/3 - ogrodzenie z pręseł metalowych, dz. nr 402 - ogrodzenie z płyt betonowych, dz. nr

64 - ogrodzenie z siatki z furtką, na wysokości granicy działki nr 118 z działką 119/1 - ogrodzenie z siatki.

Przeszkodę w swobodnym przejściu wzdłuż brzegu jeziora Drawsko stanowił również obiekt kubaturowy o powierzchni 40 m², na działce nr 64 w części przyległej do działki nr 65 i działki jeziora Drawsko.

Zlokalizowanie ww. obiektów na gruntach SP stanowiących jezioro Drawsko na wysokości ww. działek i na działce przyległej (nr 64 – obiekt kubaturowy) stanowiło naruszenie zakazu grodzenia, o którym mowa w art. 27 ust. 1 Prawa wodnego.

Grodzenia te uniemożliwiały swobodne przejście wzdłuż brzegu jeziora Drawsko, za wyjątkiem 2 ogrodzeń (działka nr 440/8 i 64), które posiadały furtki - w dniu oględzin otwarte.

(dowód: akta kontroli str. 131-133, 147-156, 166-168, 172, 174, 179)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Powiatowy Inspektor nie uwzględnił w planach i nie przeprowadził, w badanych latach, kontroli w celu wykrywania samowoli budowlanych na gruntach SP stanowiących jeziora, w tym ujawnionych w trakcie oględzin 26 urządzeń wodnych, z tego 18 urządzeń przy nieruchomościach przyległych do jeziora Drawsko (dz. 1 w obrębie Czaplinek i dz. 146/1 w obrębie Stare Drawsko):

- pomost o dł. 30,9 m i pow. 73,5 m² (dz. 440/8),
- pomost o dł. 7 m i pow. 7 m² (dz. 409),
- pomost w kształcie litery „U” o dł. 12,5 m i 11,2 m oraz o pow. 58 m² (dz. 438),
- pomost o dł. 23,9 m i pow. 56 m² (dz. 401/3),
- 9 pomostów odpowiednio o długości i powierzchni: 6,2 m i 7,6 m², 17,1 m i 13,7 m², 24,9 m i 67 m², 29,2 m i 42 m², 24,9 m i 30,6 m², 27,2 m i 28,3 m², 3,4 m i 17,2 m², 20,2 m i 30,8 m² oraz 26,4 m i 29 m² (dz. 64),
- pomost o dł. 19,2 m i pow. 26,1 m² (dz. 65),
- pomost o dł. 7 m i pow. 7 m² (dz. 409),
- 2 pomosty odpowiednio o długości i powierzchni: 12 m i 14,6 m² oraz 20,7 m i 30,1 m² (dz. 66/10),
- pomost o dł. 15,2 m i pow. 20,3 m² (dz. 118),
- pomost o dł. 12 m i pow. 13,6 m² (dz. 409),

oraz 8 urządzeń przy nieruchomościach przyległych do jeziora Siecino (dz. 489/1 w obrębie Siecino):

- pomost o dł. 10,5 m i pow. 14,9 m² (dz. 234),
- pomost o dł. 11,2 m i pow. 20,3 m² (dz. 235),
- pomost o dł. 16 m i pow. 24,3 m² (dz. 33/10),
- 2 pomosty odpowiednio o długości i powierzchni: 12,4 m i 14,5 m² oraz 11,1 m i 16,4 m² (dz. 33/11),
- pomost o dł. 12,6 m i pow. 18,8 m² (dz. 33/12),
- 2 pomosty odpowiednio o długości i powierzchni: 33 m i 196 m², 13,3 m oraz 27 m² (dz. 139/6).

(dowód: akta kontroli str. 290-292)

Potrzebę prowadzenia kontroli w tym zakresie potwierdzają przeprowadzone przez NIK wyniki oględzin fragmentów linii brzegowych 2 ww. jezior, które wykazały, że na gruntach SP wybudowano 26 obiektów z naruszeniem

przepisów Prawa budowlanego. Obowiązki PINB, kontroli i nadzoru w tym zakresie wynikają z art. 81 Prawa budowlanego.

Powiatowy Inspektor wyjaśnił: *W latach 2011 ÷ 2015 (I-sze półrocze) Powiatowy Inspektorat nie podejmował działań z własnej inicjatywy mających na celu wykrycie samowoli budowlanych na gruntach Skarbu Państwa stanowiących jezioro Siecino i jezioro Drawsko z następujących powodów:*

- zbyt małego zatrudnienia w PINB w Drawsku Pomorskim przy wzrastającej co roku liczbie spraw związanych z samowolą budowlaną oraz stanem technicznym budynków,
 - dużej ilości dodatkowych kontroli w ramach akcji zarządzonych przez Główny Urząd Nadzoru Budowlanego i Wojewodę Zachodniopomorskiego, które między innymi dotyczyły: obiektów wielkopowierzchniowych, obiektów wypoczynku rekreacyjnego, placów zabaw, obiektów sportowych, obiektów wypoczynkowych i użyteczności publicznej wykorzystywanych do organizacji zbiorowego wypoczynku dzieci i młodzieży w okresie letnim („Bezpieczne wakacje” i „Bezpieczne ferie zimowe”),
 - zbyt małego finansowania i ograniczonych możliwości zatrudnienia osób z odpowiednimi uprawnieniami budowlanymi na stanowiskach merytorycznych,
- kontrole są realizowane na granicy możliwości. Ponadto dodatkowo wyjaśniam, że aby móc przeprowadzać kontrole na tych gruntach z własnej inicjatywy, PINB powinien dodatkowo zatrudnić przynajmniej 2 inspektorów oraz otrzymać na te etaty większą dotację celową z budżetu Skarbu Państwa.

(dowód: akta kontroli str. 260)

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:

Uwzględnianie w planach działalności PINB kontroli w zakresie przestrzegania prawa budowlanego na gruntach SP stanowiących jeziora będące wodami publicznymi oraz wszczęcie postępowań administracyjnych w odniesieniu do samowoli budowlanych ujawnionych podczas oględzin przeprowadzonych przez NIK na jeziorach.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, dnia 2.10.2015 r.

Kontroler
Wiesław Kaszak
st. Inspektor kontroli państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie
Dyrektor

.....
podpis